

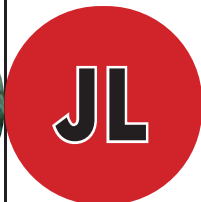
ZBOROVÝ LIST ♦ ROČNÍK XI. ♦ ČÍSLO 4 ♦ OKTÓBER 2020 ♦ NEPREDAJNÉ

KALVÍN

2

ISKRA NÁDEJE

3

BOH SÚDOM
OČISŤUJE A
OCHRAŇUJE SVOJ
ĽUD

5

NEZABUDOL SOM
NA TVOJE
PRIKÁZANIA

7

PROROK JONÁŠ -
PRVÝ MISIONÁR

9

CHLIEB Z NEBA

10

PAMIATKA
REFORMÁCIE
A PAMIATKA
ZOSNULÝCH

10

VIERA

ISKRA NÁDEJE

Ján Šoltés

NEBOJ SA, VEĎ SOM S TEBOU, NEOBZERAJ SA, VEĎ JA SOM TVOJ BOH, POSILNÍM ŤA A URČITE TI POMÔŽEM, VEĎ ŤA PODOPIERAM SPRAVODLIVOU PRAVICOU.

(IZ 41,10)

A TERAZ, TAKTO HOVORÍ HOSPODIN, TVOJ STVORITEĽ, JÁKOB, TVOJ TVORCA, IZRAEL: „NEBOJ SA, VEĎ SOM ŤA VYKÚPIL. ZAVOLAL SOM ŤA PO MENE, TY SI MÔJ. 2 KEĎ BUDEŠ PRECHÁDZAŤ CEZ VODY, BUDEM S TEBOU, A KEĎ CEZ RIEKY, NEZAPLAVIA ŤA. KEĎ PÔJDEŠ CEZ OHEŇ, NEPOPÁLIŠ SA A PLAMEŇ ŤA NESPÁLI.

(IZ 43,1-2)

Milé sestry, milí bratia! Prorok Izaiáš sa prihovára Izraelitom počas ich zajatia, počas exilu v Babylone. Je to ľud, ktorý si toho veľa vytrpel. Ich krajina bola porazená, ich nádherné mesto Jeruzalem bolo zničené. Boli unesení do cudzej zeme na nútené práce. Ich najhoršie obavy sa stali skutočnosťou. Nie je sa už na čo tešiť, nie je komu veriť. Je to koniec štátu, národa, identity. O pár generácií si už možno na izraelitov nikto nespomenie. Svetlá budúcnosť neexistuje.

A predsa do tejto situácie zaznieva úplne neuveriteľné Božie Slovo lásky, ubezpečenia, zaslúbenia vykúpenia, záchrany a obnovy. Božie Slovo zapaluje v zajatých Izraelitoch iskru nádeje, nádeje,

ktorá sa naplní návratom do zaslúbenej zeme, obnovou Jeruzalema, štátu, chrámu a bohoslužieb.

Príbehy Písma, no i našej histórie nám hovoria, že v predchádzajúcich rokoch a storočiach muselo ľudstvo čeliť mnohým krízam, pohromám, potopám, pandémiám. Môžeme čítať o epidémiách i v Biblii, no i v našej súčasnosti mnohí trpia nemocami ako je malária, HIV, či najnovšie COVID a mnohými inými. I nám dnes skrze proroka Izaiáša zaznievajú Božie uistenia o tom, že On je vždy s nami, keď prechádzame krízami. I nám patrí zaslúbenie, že s Bohom je možné akúkoľvek situáciu prekonať.

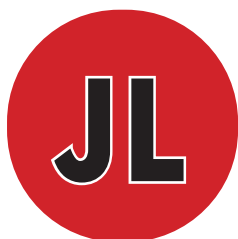
Skrze čítanie Písma sa i v nás môže zapáliť iskra nádeje a skrze modlitbu sa táto rozhojniť v plameň. Skrze modlitbu môžeme rásť v dôvere k Bohu a jeho zaslúbeniam. Nech je i tento časopis malou iskierkou nádeje v temných časoch, ktorým teraz čelíme.

V prípade akýchkoľvek dotazov a pripomienok k novému dizajnu a úprave časopisu sa na nás môžete obrátiť na adresách ixo@centrum.cz alebo janco.soltes@gmail.com prípadne osobne kontaktovať pána farára Gajdošociho. Taktiež veľmi radi uvítame a zverejníme Vaše príspevky.

EDUARD BENDEMANN: PLAČ ŽIDOV V EXILE

BOH SÚDOM OČISŤUJE A OCHRAŇUJE SVOJ ĽUD

Juraj Lörinc

TEN, KTO BUDE ZACHRÁNENÝ NA SIONE A ZOSTANE V JERUZALEME, SVÄTÝM SA BUDE VOLAŤ, KAŽDÝ, KTO JE V JERUZALEME ZAPÍSANÝ K ŽIVOTU, KEĎ PÁN ZMIJE DUCHOM SÚDU A DUCHOM OČISTY NEČISTOTU DCÉR SIONA A SPLÁCHNE Z NEHO KRVNÚ VINU JERUZALEMA.

(IZ 4,3-4)

Bratia a sestry v Kristu! Pri čítaní proroka Izaiáša musíme žasnúť nad tým, koľko výčitiek, hrozieb a obvinení sa vznáša nad izraelským ľudom pre jeho hriech. Hneď v prvých kapitolách vyčíta Izraelu jeho nevďačnosť, pýchu a povýšenosť. Ďalej modlárstvo, sociálnu nespravodlivosť, mravnú neviazanosť a mnohé ďalšie hriechy. Boli príznačné hlavne medzi vládnucimi vrstvami, ale rozšírené aj medzi obyčajným ľudom. „Od spodku nohy až po vrch hlavy niet na ňom celého miesta zdravého, všetko je samá rana, modrina a hnísavá rana otvorená“ (5–6).

Pri pohľade na tento hrozný obraz si musíme položiť otázku, či je vôbec možné, aby takto žil Boží ľud? Aký je to vlastne ľud? Aké je to spoločenstvo? Aká je to cirkev? A vôbec, je to ešte cirkev?

Možno navonok bolo všetko v poriadku. Možno Izaiáš zveličoval to, čo v podstate nebolo až také hrozné. Ved' ľud stále ešte vyzýval Hospodina, klaňal sa pred ním a prinášal mu dary. Určite si aj myslel, že je to tak v poriadku, že to stačí. Ale to je to najbezpečnejšie, keď sa Boží ľud začne domnievať, že je s ním a s jeho mdlou vierou všetko v poriadku. Potom prestáva vidieť svoj hriech a svoju biedu. V tom je najväčšia hrôza cirkvi. Čo iné môže potom očakávať takáto cirkev, než Boží hnev a Jeho prísny trest? A tento trest sa už neudržateľne blíži. Jeruzalem síce ešte stojí, ale prorok, pozoru-

júci zlovestné príznaky, už vidí jeho pád. Áno, prídu dni navštívenia, nastane čas súdu, aby ľud poznal, že zblúdil a previnil sa proti svojmu Bohu. Takýto neúprosný je už Boží zákon: „Čo človek rozsieva, to bude aj žať“ (Gal 6,7). Pýcha a povýšenosť, nedbalosť voči Bohu, nedôvera a nevera nemôžu zostať natrvalo bez následkov. Musia byť potrestané, a to nielen v deň posledného súdu, ale môže to byť v ktorýkoľvek deň a ktorúkoľvek hodinu, keď sa vyčerpá Božia trpezlivosť. Pán Boh totiž dlho čaká než začne svoj ľud trestať, ale ak si nechceme dať povedať, nedá sa potom robiť nič iné, než Boží trest pokorne a poslušne prijať.

„Čo človek rozsieva, to bude aj žať...“

Gal 6,7

Ale nad zradou a neverou ľudu je verný Pán, ktorý si tento svoj ľud vyvolil a dokoná, čo začal. Súdi, obžiuje, trestá a karhá svoj ľud, ale nezatvára pred ním cestu života. Preto Sion, Jeruzalem a judské dcéry, obyvateľky Jeruzalema, sú vyzvané, aby plesali nad Božími súdmi (Ž 48,12). Lebo za Božími súdmi, ktoré človeka pokorujú, skrýva sa Božie milosrdenstvo. Pretože Hospodin svoj ľud miloval, mal s ním slávne a veľké plány, nemohol ho nechať duchovne zahynúť pri víne a muzike, ale otriasol ním súdmi, aby sa spamätal. Ľud Boží má byť nimi napravený a vyliečený. Všetko je riadené Božou prozreteľnosťou tak, že ľud očistený duchom súdu, došiel k svojmu určeniu.

Uprostred hrozieb súdu je podivuhodné proroctvo o budúcnosti Božej cirkvi. V tom je zmysel nášho textu, že Hospodín, aj keď dopúšťa na svoj ľud ťažké pohromy a tresty, predsa ho nezavrhuje, ale ochraňuje a zachováva. Ľud Boží zostáva aj naďalej predmetom Jeho starostlivosti a lásky. Lebo, ako hovorí žalmista: „Nezanechá Hospodín svoj ľud a neopustí svoje dedičstvo“ (Ž 94,14).

Pán Boh svoje slovo nemení. Sú tu Jeho ostatky, to sú tí, ktorí Božím dobrodením boli vytrhnutí zo záhuby. On ich zo svojej milosti vyvolil k životu večnému. To sú svätí, ktorým Pán zmyl hnusobu ich hriechov. Očistil ich a zachránil duchom páľčivosti a duchom súdu. V týchto ostatkoch je pravá cirkev Božia. Pán Boh, aj pri svojich prísnych súdoch, myslí na svoju cirkev, ktorá sa skladá z ľudí jemu zasvätených. Znova a znova ich očisťuje jeho prítomnosť a chráni ich Jeho sláva. Táto cirkev je pod ochranou Toho, ktorý vydal sám seba za ňu, aby ju posvätil. Očistil ju kúpeľom vody, slovom, aby si ju postavil pred seba slávnou. Ako čítame v liste Efezským, bez škvrny a vrásky.

Je síce pravda, že ani dnešný stav cirkvi nie je o nič radostnejší, než aký bol v dobe Izaiášovej. Je tu mnohá nedôvera a nevera, nevďačnosť a neposlušnosť. Nedostatok lásky a spravodlivosti, ale aj mnohé ďalšie nedostatky, ktoré sú nežiadúcimi tmavými škvrnami na tele cirkvi. Patrí jej mnoho výčitiek a obvinení. Nevernosť kresťanov narobila veľa zla a zasluhuje preto Boží súd. Všetko to neznamená, že Hospodín svoju cirkev zavrhol, že je všetkému koniec. Nie! Práve tak ako starozákonná, aj novozákonná cirkev spočíva na ostatkoch. Kto verí v Boha, verí aj v tieto ostatky, zanechané podľa Božej milosti. Cirkev je totiž to, čo si vytvoril Boh a nie ľudia. Keby cirkev stála len nami, bola by naozaj už dávno zanikla. To, čo je v cirkvi len z ľudí, to sa vždy rozpadne (Sk 5,38). Nenazdávajme

sa, že ak vidíme Božie súdy nad viditeľnou cirkvou, že hynie a padá cirkev Božia. Je tu určite nejedna temná stránka, keď vidíme neochotu, pochybnosti, odpadnutie, tmú a zatvrdilosť pri tých, ktorí počúvajú Slovo Božie a mali by svietiť a byť príkladom. Vidíme skúšky, tresty a súdy, ktoré Boh na cirkev dopúšťa. Toto nie je zavrhnutie, ale očistenie, preosievanie a ochrana pravých ostatkov Božích. Je to ich oddelenie od nepravých údob.

**„Neboj sa, malé stádočko!
Lebo sa zalúbilo vášmu
Otcovi dať vám kráľovstvo...“**

Lk 12,32

Áno, Boh neprestal ani dnes duchom súdu a duchom páľčivosti cirkev orezávať, okopávať a očisťovať. Preto mnohým sa zdá, že jej dni na zemi sú už spočítané. Predsa vždy znova platí: „Neboj sa, malé stádočko! Lebo sa zalúbilo vášmu Otcovi dať vám kráľovstvo“ (Lk 12,32). Vieme aj to, že Pán Ježiš

je s nami každý deň až do skonania sveta. V tom je naša nádej. Amen.

Modlitba

Pane Bože náš, ďakujeme Ti za Tvoje slovo, ktoré je slovom milosti, ale aj slovom súdu nad každým, kto nechce prijať Tvoju lásku a Tvoje odpustenie. Daj nám, prosíme Ťa, svojho svätého Ducha, aby nás očisťoval od našich nepravostí. Formuj nás v ľud Tebe oddaný a Tebe slúžiaci v svätosti, spravodlivosti a pravde. Bože Duchu Svätý, skrot' a premáhaj nás. Osvieť svetlom svojim tmú nášho hriechu, aby sme poznávali samých seba v pravej podobe. Ved' nás k úprimnému pokániu. Daj nám túžbu po čistote a svätosti života, po pravde večnej, po milosrdenstve a odpustení Božom. Posväcuj i celú svoju cirkev. Dávaj jej pravú vieru, múdrosť a statočnosť. Obdaruj cirkev láskou a nádejou, aby žila pravým životom viery. Pomôž jej vydávať čisté svedectvo o spravodlivosti, pokoji a radości v Duchu Svätom. Amen.

JURAJ LÖRINC (1931–2010)

**PÔSOBIL V ZÁHORE, PINKOVCIACH, MICHALOVCIACH, KOŠICIACH, ZEMPLÍNSKOM
JASTRABÍ, KOŽUCHOVE, NOVOSADE, LASTOVCIACH, KAZIMÍRE, BREZINE.
KÁZEŇ Z ROKU 1967**

NEZABUDOL SOM NA TVOJE PRIKÁZANIA

ZBLÚDIL SOM AKO OVCA STRATENÁ; HĽADAJ ŽE SVOJHO SLUŽOBNÍKA, LEBO SOM NEZABUDOL NA TVOJE PRÍKAZY.

(ŽALM 119,176)

Michal Hudák

Milí bratia a sestry v Ježišovi Kristovi! Blúdime ako stratená ovca. Žalmista v texte hovorí: „Hľadať svojho služobníka, lebo som nezabudol na Tvoje prikázania.“

Každý človek niekedy zabľúdi. Môže sa to stať aj nám. Najmä v cudzom kraji, na výlete alebo v noci, keď je tma. Zabľúdiť môžeme na križovatke, keď sme sa zle zorientovali. Ľahko sa stratíme v hore bez turistických značiek, ktoré určujú správny smer k cieľu našej cesty. Blúdenie, či zabľúdenie je nepríjemná vec.

Žalmista nám hovorí o svojom blúdení. Aj on zabľúdil. Je ako ovca, ktorá sa oddelila od stáda, ku ktorému patrila a opustila svojho starostlivého pastiera. On opustil Hospodina! Blúdi a cestu, ktorá ho môže priviesť naspäť, nevidí. K tomu, aby ju vyľadil, nemá v sebe dost' sily. Jeho situácia je zlá. Poblúdenie je vážne a sám sa nemôže zachrániť. Nebezpečenstvo smrti sa priblížilo. Akoby z hrobu znie jeho pokorná prosba. Uvedomuje si, že blúdi ako stratená ovca. Prosí, aby ho Hospodin hľadal: „Hľadať svojho služobníka.“

Spevák nášho žalmu sa dostal do veľmi zlej situácie, lebo opustil Hospodina, svojho dobrého pastiera. On ho vodil na zelené lúky, k tichým vodám. On ho občerstvoval a privádzal na cesty spravodlivosti. Hospodin to robil pre svoje meno.

Často sa nám práve táto cesta Božej spravodlivosti nepáči. Myslíme si, že je veľmi prísna. Snažíme sa ju v niektorých prípadoch obísť. Podobne sa zachoval aj Izraelský kráľ Dávid. Cudzoložil! Vo svojom hriešnom

srdci požiadal manželku Uriáša Chetejského, Batšebu. On, ktorý poznal Boží zákon a miloval ho z celého srdca. Na inom mieste sa v Žalme 119 hovorí: „Ako veľmi milujem tvoj zákon. Premýšľam o ňom každý deň. Tvoje prikázania ma robia múdrejším nad mojich nepriateľov“.

Ako vidieť, moc pokušenia je veľká a nebezpečná. Ohrozuje každého človeka. Aj tých ľudí, ktorí sa rozhodli žiť podľa Božieho zákona a snažia sa s pomocou Božou verne nasledovať svojho Spasiteľa Ježiša. My nie sme výnimkou! Nestačí povedať, že verím v Ježiša Krista, že som nezabudol na Božie ustanovenia.

Musíme si dávať veľký pozor a predovšetkým sa modliť, aby sme náporu zla mohli v moci Svätého Ducha odolať. Myslíme na slová apoštola Petra, ktorý povedal: „*Bud'te triezvi a bdejte, lebo váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral, ktorému sa postavte na odpor, pevní vo viere, vedia, že vaše bratstvo vo svete znáša tie isté utrpenia. Ale Boh každej milosti, ktorý nás povolal do svojej večnej slávy v Kristu Ježišovi, keď ešte málo potrpíte, On sám vás dokoná, upevní, zmocní, položí na pevný základ*“ (1 Pt 3,8–10).

Stačí jedno zaváhanie, jeden zlý krok, jedno nesprávne rozhodnutie, aby človek zabľúdil. Prestúpi Boží zákon, ktorý dobre pozná, zneuctí tak svojho Spasiteľa, v ktorého verí. Stačí len na krátku chvíľu odvrátiť svoj zrak, svoje oči od cesty života, ktorú nám prišiel ukázať Ježiš. Pokušiteľ to ihneď využije, votrie sa do nášho srdca, aby tam zasieval semeno hriechu a skazy. Presvedčil sa o tom izraelský kráľ Dávid, keď

**„On sám vás dokoná,
upevní, zmocní,
položí na pevný základ...“
(1 Pt 3,10)**

NÁVRATY

zahorel vo svojom srdci hriešnou túžbou po Batšebe. Aj apoštol Peter sa mohol o tom presvedčiť, keď idúc po morských vlnách k Ježišovi, začal sa obzerat' okolo seba. Odvrátil svoje oči od Krista a už sa topil vo vodách. Vtedy zavolať na Ježiša, aby ho zachránil. Presne tak volal k Bohu žalmista v slovách nášho textu: „Blúdím ako stratená ovca, hľadať svojho služobníka, lebo som nezabudol na tvoje prikázania.“

Dávidovo poblúdenie bolo krátke. Prorok Nátan upozornil na jeho hriech, Dávid plače nad sebou a prosí Boha o odpustenie. Uvedomuje si, že z jeho života sa vytratila radosť a v jeho srdci už niet pokoja. Sám opustil cestu, ktorá ho viedla k Bohu. Hriech ho zrazil na kolená. Kde tú cestu hľadať a ako ju opäť nájsť? Aj za svoje krátke poblúdenie musí človek zaplatiť veľkú daň.

Blúdenie však môže byť aj dlhé. Ako príklad tu môžeme uviesť izraelský národ, ku ktorému prišiel Ježiš Kristus. Im na prvom mieste priniesol zachraňujúcu milosť a lásku Božiu. Medzi nimi žil, konal veľké skutky a hovoril slovo pravdy Božej. Jeden z nich,

Nikodém, povedal: „Rabbi, vieme, že si prišiel od Boha ako učiteľ, lebo nikto nemôže činiť divy, ktoré ty činíš, keby nebol s ním Boh“ (Jn 3,2). A predsa Ho neprijali, ale zavrhlí a poviesili na kríž. Za dlhé poblúdenie sa však platí ešte viac, ako za krátke. Často je jeho výsledkom smrť, zatratenie a zahynutie.

Blúdenia sú rozličné. Aj vtedy môžeme hovoriť o blúdení, keď človek prejde okolo Božieho chrámu, v ktorom cirkev oslavuje svojho Stvoriteľa. Ďakuje Mu za spasenie, ktoré nám podaroval v Ježiši Kristu a pôjde ďalej bez povšimnutia. Vybral sa do iného zhromaždenia, v ktorom sú tiež ľudia, lenže títo neoslavujú Boha, ale prinášajú svoje obete hriechu a diablovi.

Z akéhokoľvek poblúdenia nás môže vyviešť a ukázať nám správnu cestu iba náš Spasiteľ Ježiš Kristus. O tom spievame aj v piesni, ktorej prvý verš znie takto: „Na hriešnikov cestu, k večnej skazy mestu, duša moja zblúdila. Ako ovca bludná, ktorej cesta trudná, k skaze sa odsúdila. K Tebe môj Pastieru a Vykupiteľu, volám, daj, aby žila.“ Amen.

MICHAL HUDÁK (1927 - 2008)

KÁZEŇ Z ROKU 1981

ŠVETOHO DÁVIDA KRÁĽA A PROROKA STO I PEDZEŠÁC ŽOLTÁRI.

Prepis žaltára (Žalmy) z roku 1752, ktorý bol prvou tlačenou časťou Biblie v slovenčine a pochádza z prostredia reformovanej cirkvi. Je doplnený dejinami reformovanej cirkvi v Uzskej stolici v 16. až 18. storočí.

Publikáciu autora PhDr. Vavrinca Žeňucha si môžete objednať na farskom úrade alebo na remidia@remidia.sk, cena za kus je 10 €.

Chvalyme zato BOHA szvoho
‘Se na kontzu sveta toho,
I mi Szlovátzi spéváme
BOHA v pésnyoch vichvályáme.
Chto ráz v sertzu vernye spévá,
Dvakrát se BOHU modlyivá;
Spévaj tus na ‘semi z lyudzmi
A potom v nyebe z Andzelmi.

PROROK JONÁŠ -PRVÝ MISIONÁR

Anna Mikulová

**NA HOSPODINA VOLAL SOM ZO SVOJHO SÚŽENIA
A ON MA VYSLYŠAL.
Z ÚTROB PODSVETIA SOM KRIČAL,
VYPOČUL SI MÔJ HLAS**

(JON 2,3)

Kto bol Jonáš? O jeho pôvode sa veľa nehovorí. Jonáš, syn Amatiho, žil za vlády Jeroboama II. v 8 st. pred našim letopočtom. Je známy predovšetkým svojím príbehom o úteku pred Bohom a ikonickou scénou v bruchu veľryby.

V pôvodnom hebrejskom texte 2. knihy kráľov je napísané, že bol Božím služobníkom a prorokom. Hebrejské meno Jonáš znamená „holub“. Holub je v Biblii symbolom nežnosti, nevinnosti, lásky a v Novej zmluve je holubica symbolom Ducha svätého. Prvú zmienku o holubici nájdeme v knihe Genesis – holubica tam vystupuje ako posol, ktorý prináša zvest' o konci potopy.

Hoci Jonášova kniha je časťou Starej zmluvy, predsa hovorí o susedných národoch Izraela a v princípe o všetkých národoch sveta. Božia láska nie je vymedzená len na Izrael, ale bez obmedzenia siaha aj za jeho hranice.

Jonášov príbeh je záznamom konania hebrejského proroka a toho, ako sa mu darí v prostredí, kde je cudzincom. On jediný je žid, všetci ostatní sú pohania, nežidia, dokonca nepriatelia židov. Kniha hovorí o iných národoch s rešpektom a úctou. Jonáš je symbolom Izraela a neposlušnosť Izraela je stelesnená a personifikovaná v Jonášovej neposlušnosti a Božia láska k Izraelu je viditeľná v Jeho láske k Jonášovi.

Jonáš je jediný staroveký prorok, o ktorom vieme, že bol priamo povolaný byť misionárom mimo územia Izraela a Judska. Izraeliti v Jonášovej dobe neverili, že Boh chce, aby aj pohania mali účasť na spasení.

Aj v novozmluvnej dobe to veriaci zo Židov len ťažko prijali. V štyroch kapitolách proroka Jonáša celkom otvorene čítame o tom, ako sa zdráhal začať priekopnícku prácu misionára.

Doba, v ktorej Jonáš pôsobí je poznačená expanziou Izraelského kráľovstva. V tomto období prinášajú proroci Hozeáš a Amos posolstvo skazy. Ak sa Izrael neobrátí, pôjde do asýrskeho zajatia. Zrejme tieto proroctvá vysvetľujú Jonášovu neochotu ísť do Ninive, hlavného mesta Asýrskeho impéria. Jonáš sa obáva, že práve jeho služba môže zachrániť Asýriu a tým jej dať príležitosť, aby mohla neskôr zničiť jeho vlastný národ. Ak nebude kázať, Ninive sa neobrátí, bude zničená a Izrael bude ušetrený. Ak sa však obrátí, Asýria bude ušetrená a Izrael zničený. Tak znie Jonášova dilema.

*„Ak Jonáš bol vo veľrybe
tri dni a tri noci, tak aj syn
človeka bude v lone zeme
tri dni a tri noci...“*

Mt 12,40

Ninive, dnešný Irak, sa nachádzalo na východnom brehu rieky Tigris vo vzdialenosti asi 800 km severovýchodne od izraelského mesta Samária. V tých časoch Asýrii dokázal konkurovať len Egypt. Roku 612 pred Kr. nakoniec Asýriu dobyjú Babylončania, Médi a Peržania. Jonášov príbeh sa však odohráva 100 rokov, možno až 150 rokov predtým. Ninive založil Minerod, text sa však dá preložiť aj tak, že mesto založil Ašúr. Podľa iných zdrojov je názov odvodený od bohyne Ištar, ktorá má v Babylone meno Nina.

Jonáš nemal ani tak kázať a poukazovať na ich hriechy, jeho úlohou bolo oznámiť prichádzajúci súd. Hospodin Jonášovi rozkázal: „Chod' do mesta Ninive, volaj ľuďi k pokániu, lebo náramne sa rozšírila ich

ZAMYSLÉNIE

nešľachetnosť.“ Ale on neposlúchol Boží hlas, chcel pred Bohom ujsť, a tak nasadol na loď, ktorá plávala do Tarzu. Z osudného Jonášovho nechodenia vidíme, že bol ochotný opustiť Izrael a presťahovať sa do pohanského prostredia. Taršiš sa nachádzal v južnom Španielsku, na brehu Atlantického oceánu. Je možné, že morské lode v tej dobe potrebovali skoro rok, aby sa preplavili z jedného konca Stredozemného mora na druhý koniec. Jonáš bol ochotný na svojej vlastnej ceste vynaložiť oveľa väčšiu a dlhšiu námahu, než ho čakala na ceste podľa Božej vôle.

Keď už boli na mori, Hospodin vzbudil vietor a strhla sa veľká búrka, že hrozilo stroskotanie lode. Náborníci sa modlili, prosili o záchranu, zatiaľ čo Jonáš spal v lodi. Plavci sa rozhodli, že žrebovaním zistia, pre koho prišlo na nich súženie. Žreb padol na Jonáša. Vtedy sa ho opýtali: „Kto si a kam ideš?“ Odpovedal im, že uteká pred Hospodinom. Keď to počuli, veľmi sa preľakli. On im však povedal: „Hod'te ma do mora a utíši sa. Ja viem, že pre mňa prišla táto búrka.“ Hodili ho teda do mora a more sa utišilo.

Ale Hospodin nezanechal Jonáša uprostred modrých vln Stredozemného mora. Pán Boh kráčal za svojím služobníkom. Prorok mohol zažiť niečo, čo si už mnohí ľudia všimli. Pán Boh nezanechá, Pán Boh neopustí, Pán Boh nezatrúca. Pán Boh je všade. No Jonáš sa neutopil. Hospodin nastražil veľkú rybu, ktorá ho pohltila. Jonáš bol v tej rybe tri dni a tri noci. Modlil sa k Bohu a veľryba ho napokon vyvrhla na breh. Modlitba, ktorú sa v útrobach ryby modlil, je zachytená v 2.kapitole Jonášovej knihy. Modlitba má básnickú podobu ako židovské žalmy:

*Na Hospodina volal som zo svojho súženia
a On ma vyslyšal.*

*Z útroby podsvetia som kričal,
vypočul si môj hlas (Jonáš 2, 3).*

Jonáš svoju modlitbu zakončil slovami: „U Hospodina je vyslobodenie – Jedine Hospodin môže spasiť.“ Tieto záverečné slová svedčia o tom, že v Jonášovom srdci klíčila viera. Božie slovo prinieslo ovocie v jeho vnútri a on tušil, že Pán Boh môže spasiť aj takého človeka, ktorý odpadol od Neho nesmierne hlboko, je zúfalo ďaleko a je uväznený v hĺbinách podsvetia.

Pre mnohých z nás je Jonášova kniha zrkadlom, v ktorom vidíme samých seba. Taká je cesta člove-

ka, ktorý uteká od Hospodina, od jeho prítomnosti, od spoločnosti s ním. Podobne ako Jonáš, mnohí cestujú do svojich „Taršišov“, za materiálnym prosperom, za istejším životom, za vyššou životnou úrovňou, za nezávislým životom vo vzťahu k Bohu a k Jeho slovu. Idú, rúčia sa smerom dolu. Život bez Boha nemusí byť nevyhnutne ťažký. Skúsenosti aj človeka vzdialujúceho sa, môžu byť pozitívne. Môže pociťovať radosť, že dokáže sám riadiť svoj život. Preto prosíme o milosť, aby sme sa vedeli vyhnúť osudnému kroku, ktorý by znamenal neodvolateľný odchod na cestu svojvôle. Ak

v príbehu nájdeš sám seba, zapamätaj si, že modlitba je prázdna ruka, ktorú vo svojej bezmocnosti vystieraš k všemohúcemu a milostivému Bohu.

Hospodin znovu zopakoval Jonášovi svoj rozkaz, aby išiel kázať do Ninive. On poslúchol a išiel. Boh dáva Jonášovi druhú šancu. Nie každý však nevyhnutne dostane druhú šancu aby mohol naplniť svoje poslanie.

Význam Jonášovej knihy vyzdvihuje aj skutočnosť, že Jonáš bol jedinou starozákonnou postavou, s ktorou sa Ježiš porovnával. Ježiš nikdy neporovnával seba s Abrahámom alebo Mojžišom, ale na Jonáša poukázal slovami: „Ako sa Jonáš stal znamením Ninivcom, tak aj syn človeka bude znamením tomuto pokoleniu“ (Lukáš 11,30). Okrem toho povedal: „Ak Jonáš bol vo veľrybe tri dni a tri noci, tak aj syn človeka bude v lone zeme tri dni a tri noci“ (Matúš 12,40). A ďalej to, že sa Jonáš dostal na suchú zem, bolo podľa Ježiša predobrazom Jeho vlastného vzkriesenia vo veľkonočné ráno.

Na rozdiel od ostatných prorokov, Jonášova kniha neposkytuje zoznam proroctiev, ale zaznamenáva príbeh. Nie je známe, či autorom knihy je sám Jonáš alebo niekto iný. O konci Jonášovho života a jeho smrti nemáme žiadne informácie. Existuje niekoľko miest, ktoré sa uvádzajú ako jeho hrob. Jonáš je aj v islame často spomínanou postavou.

Jonášova kniha nás učí, čo cíti Boh k svojmu ľudu a aj to, čo cíti k tým, ktorí ho nepoznajú. Boh potrebuje poslov, tých, ktorí by vzali Jeho slovo zomierajúcemu svetu. Každý kresťan sa môže stotožniť s Jonášovým poslaním: „Boh netúži po tom, aby zjaval svetu hnev“ (Iz.28:21). On chce svetu zjaviť svoju lásku a milosť.

CHLIEB Z NEBA

Juraj Gajdošoci

JA SOM TEN ŽIVÝ CHLIEB, KTORÝ ZOSTÚPIL Z NEBA; AK NIEKTO JE Z TOHO CHLEBA, BUDE ŽIŤ NAVEKY; A CHLIEB, KTORÝ MU JA DÁM, JE MOJE TELO, KTORÉ VYDÁM ZA ŽIVOT SVETA.

(JN 6,51)

Bratia a sestry, z neba prichádza všetko dobro, ktoré nám daruje Boh. Evanjelium podľa Jána píše o chlebe, ktorý nepochádza z pece, ale z neba. Tento chlieb je našou každodennou potravou, nikdy sa nepreje a nikdy sa neminie. Majme na pamäti, že nebeský Boh je štedrý a neľutuje dary milosti. Tak ako vidíme každý deň a každú noc nebo, presviedčame sa zároveň o Jeho nekonečnej milosti. Chlieb z neba je najlahodnejší pokrm pre každého z nás.

Chlieb je znakom spoločenstva, spolupatričnosti a rovnosti. Všetci vystierame ruky, aby sme dostali svoj podiel. Boh je starostlivý a neľutuje dary milosti. Nemusíme hľadať inde a blúdiť kade tade. Živíme sa Božím slovom, živíme sa chlebom života. Pán Ježiš zreteľne prehlásil, že Jeho pokrmom je plnenie vôle nebeského Otca. Nesmieme sa preto vzdať tejto výsady, že aj nás môže naplňovať poslušnosť Bohu. Chlieb pochádza z Biblie, je to súhrn Božej darovanej lásky. My môžeme naplňovať svoj život len plnením Božej vôle. Je to vysoká požiadavka, ktorá sa nikdy nemení. Priznajme si, že ľahko a často sklzneme k životu podľa seba. Chceme žiť na svoj obraz a nie na obraz Boží. Keď denne berieme do ruky svoj chlieb, pripomeňme si zakaždým, že je to Božia vôľa.

Poznáme aj staré dobré príslovie: „Kto do teba kameňom, ty doňho chlebom.“ Ako sme sa zachovali, keď bolo treba ponúknuť krajec núdznemu? Čo sme dnes urobili pre to, aby nebol telesný, ale ani duchovný hlad? Na odpoveď máme celý život. Pán Ježiš nám neprestajne predstavuje nekonečný pôžitok, ktorým je on sám. Je ako chlieb každodenný, plný nasýtenia pre každého. Ak ho získavame, žijeme. Naša púť je radostnejšia, starosť sa mení na dôveru. Slabosti vedú k sile a nemoci smerujú k Pánovi.

Ponuka Pána Ježiša je stále aktuálna a živá. Prijímame ju vo večeri Pánovej. Lámaním chleba sa nám sprítomňuje vydanie tela Pána Ježiša za život sveta. Izraelci na púšti žili z manny zo dňa na deň, ale my máme život naveky. Neodmietaťme to, čo nám Ježiš dáva. Jedzme z Jeho darov, aby sme žili. Je to všetko duchovný proces, ktorý prechádza do našej časnosti. Je to Božie slovo účinné na každý hlad a nedostatok. Zasýti každého človeka a doplní mu silu. Pán Ježiš hovorí o vydaní sa za život sveta. On sa obetoval, aby sme už neboli sami, ale mali spoločenstvo. Mnohé udalosti z jeho života nám oznamujú ako sa za nás nezištne obetoval. Prijal potupu a bolesť za cudzie hriechy. Rozdal sa, ako sa rozdáva chlieb. Nasýtil hriešnikov, ktorí márnотratne hladujú. Odoprel sebe a dal iným. Zanedbal svoje potreby pre to, čo potrebujeme my všetci. Od mala nás sprevádza dar chleba, ktorý nám zaobstarávali naši rodičia. Chlieb je prejavom lásky, ktorý je určený telu i duši. Ďakujeme za tento nebeský dar a neustále majme na pamäti, že je požehnaním. Pán Ježiš nám hovorí, že je živý chlieb. Prijímajme pokorne Jeho Slovo a dajme si na srdce všetko, čo povedal. Amen.

Anna Mikulová

AMEN, AMEN HOVORÍM VÁM. AK PŠENIČNÉ ZRNO PADNE DO ZEME A NEODUMRIE, OSTANE SAMOTNÉ. ALE AK ODUMRIE, PRINESIE VEĽKÝ ÚŽITOK.

(JN 12,24)

31. októbra slávime sviatok reformácie.

V tento deň si pripomínáme, keď Dr. Martin Luther 31. októbra 1517 na dvere Zámockého chrámu v nemeckom Wittenbergu pribil 95 téz proti predávaniu odpustkov a neporiadku vo vtedajšej cirkvi. Lutherovým vystúpením sa začal proces, ktorý nazývame reformácia - od latinského slova reforma = opravovať, znova dať do poriadku to, čo bolo vplyvom času a rôznych iných činiteľov narušené. Sviatok pamiatky reformácie neznamena len spomienku na historické udalosti, ale reformácia je proces, ktorý sa každodenne má odohrávať v živote cirkvi aj spoločnosti, je potrebné uvedomovať si nesprávne smerovanie, chyby a omyly a usilovať sa vrátiť k tej správnej ceste. Reformácia v živote kresťana a cirkvi znamená každodenný návrat k Božiemu slovu s každodennou konfrontáciou svojho života s Božími prikázaniami a každodennú snahu o obnovu vo všetkých zložkách nášho života. Evanjelici a kalvíni nemajú v kalendári sviatkov všetkých svätých, ale 2. novembra,

v deň Pamiatky zosnulých prichádzajú ku hrobu svojich príbuzných a spomínajú si na nich. Nemodlíme sa k svätým, ale k Trojjedinému Pánu Bohu - Otcu, Synu i Duchu Svätému. Na cintoríne s vdakou spomíname na to, čo pre nás v živote znamenali. Tento deň nás má viesť k myšlienkam na večnosť a našu pomínutelnosť, na to, že aj my kráčame v ústrety k nebeskému kráľovstvu, kde máme nádej sa stretnúť so svojimi milovanými, ktorí nás na tejto ceste predišli.

A tak, keď ideme k hrobu, a keď si pri výročiach spomíname na blízkych, pamätáme na Ježišove slová z Jánovho evanjelia: „Amen, amen hovorím vám. Ak pšeničné zrno padne do zeme a neodumrie, ostane samotné. Ale ak odumrie, prinesie veľký úžitok.“ Toto je kratučké, ale nesmierne mohutné podobenstvo o smrti. Ježišove slová o pšeničnom zrne a všetky úvahy, ktoré z nich vyplývajú nás chcú naučiť novému prístupu k pamiatke zosnulých. Aby naše slzy boli nielen slzami smútku, ale súčasne slzami vďačnosti a tichej radosti z toho nového života, ktorý nám a našim blízkym po prechode cez smrť Pán Boh daruje.

VIERA

Juraj Godočik

JE ČAS SADIŤ A ČAS VYTRHAŤ ZASADENÉ

(KAZ 3,2B)

Viera trvá a preukazuje sa v našich životoch. My často krát neveríme Kristovi a staviame sa k Nemu v našich myšliach ľahostajne. Preto je potrebné poukázať na to, že vieru potrebujeme a žiada ju od nás náš Ježiš. Pán viackrát poukázal na to, čo je lepšie ako manna z neba, ktorá bola za Mojžiša. Ježiš je väčší ako Mojžiš a ponúka sám seba. Je to duchovný dar chleba, ktorý nasycuje a dáva večný život. V súčasnom období zberáme úrodu, dar, ktorý je na našich poliach.

Máme aj iné životné starosti, ale majme na pamä-

ti, že všetko má svoj čas. „Je čas sadiť a čas vytrhať zasadené“ ako sa píše v knihe Kazateľ. Veriaci človek v čase zberu na prvom mieste ďakuje Pánu Bohu za požehnanie. Tešíme sa na zber úrody, lebo bez chleba a ďalších plodín by sme nevedeli žiť. Preto sa modlíme slovami nášho Pána, aby nám dal každodenný chlieb. Pán Boh učí ľudí prosiť za všetko, čo sýti dušu človeka. Nežijeme samým chlebom, ale každým slovom, ktoré vychádza z Božích úst.

Ešte v závere si pripomeňme príbeh dvoch žien - Noemi a Rút. Stratili veľmi veľa, ale nestratili snahu hl'adať Boha.

KALVÍNČEK

ABRAHÁM

Abrahám bol pastier. Boh k nemu prehovoril, aby vyšiel zo svojho domova od svojich príbuzných, z domu svojho otca. Boh mu povedal, aby šiel do zeme, kam mu ukáže. Boh mal v pláne z Abraháma urobiť veľký národ. Abrahámovi povedal, že na ňom bude vidieť požehnaný – že všetci, ktorí mu dobre prajú, tých Boh požehná a všetci, ktoré mu prajú zle, tých Boh prekľáje.

Abrahám vyšiel, ako mu Boh prikázal. Bolo mu sedemdesiat päť rokov. Vzal so sebou svoju ženu Sáru, synovca Lóta, všetky svoje zvieratá a všetkých, ktorí pre neho pracovali. Abrahám šiel do zeme, ktorú Boh sľúbil jemu a jeho deťom. Do dobrej a úrodnej zeme, do zeme Kanaán. Tam postavil Abrahám Bohu oltár.

Počas jednej noci prehovoril Boh s Abrahámom a povedal mu, aby sa nebál a že ho bude chrániť a urobí ho bohatým. Abrahám odpovedal, že k čomu je mu bohatstvo, keď mu Boh upiera to najdôležitejšie – syna, ktorý by bol jeho dedičom a ktorý by niesol ďalej jeho meno. Avšak Boh vyviedol Abraháma pred stan a povedal mu, aby sa pozrel na nebo a na hviezdy. Boh mu sľúbil toľko potomstva, koľko vidí hviezd. Abrahám uveril Bohu.

Keď raz sedel Abrahám pri vchode do svojho stanu pri Mamreho duboch, za najväčšej páľavy dňa uvidel troch mužov, ktorí prichádzali. Abrahám vstal a bežal im oproti a pozval ich k sebe do stanu aby si oddýchl. Abrahám dal týmto cudzincom na jedenie čerstvé maslo, mlieko, mäso a chlieb. Po jedle sa jeden z hostí opýtal, kde má Abrahám svoju ženu Sáru. Abrahám odpovedal, že je v stane. Cudziniec mu povedal, že o rok v túto dobu opäť príde a Sára bude mať syna.

Sára stála za Abrahámom v stane a počula všetko,

čo cudziniec hovoril. Smiala sa a myslela si, že cudziniec asi nevie, že je stará a deti už mať nemôže. A že aj Abrahám je už starý. Cudziniec si všimol, že sa Sára smeje a opýtal sa, prečo to robí, či azda je Hospodini niečo nemožné.

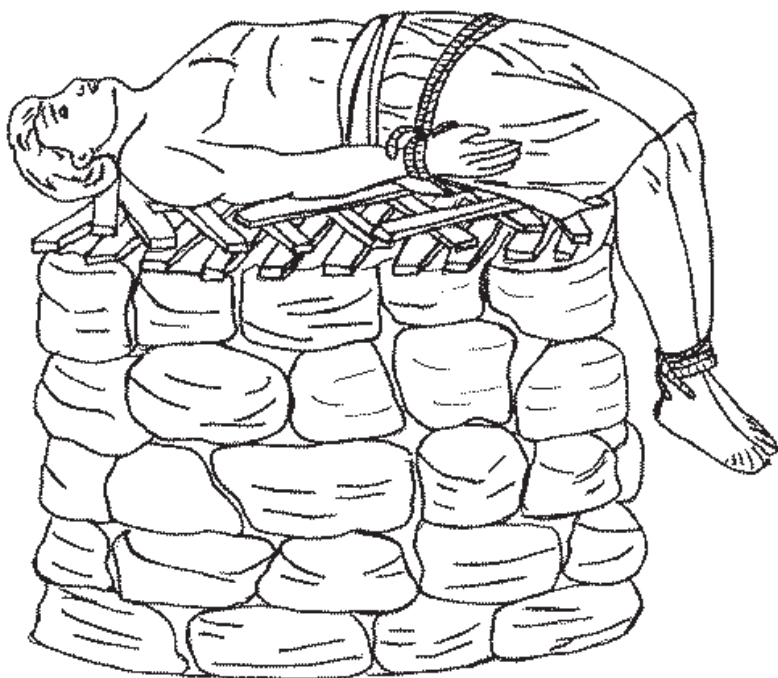
Boh dodržal sľub. Sára, stará žena, sa stala matkou. Abrahám, starý muž, sa stal otcom a dostal dediča. Sára a Abrahám dali svojmu synovi meno, ktoré mu určil sám Boh – Izák, to znamená nech sa Boh láskavo usmieva. A Izák rástol.

Boh chcel Abraháma vyskúšať. Povedal mu, aby vzal svojho syna, svojho jediného, ktorého miloval a priniesol mu ho ako spaľovanú obeť. Ráno vzal Abrahám osla a naložil na neho najprv naštiepané drevo. Potom zavolať svojich služobníkov a svojho syna. Tri dni cestovali až k jednej hore. Tam nechal Abrahám služobníkov a osla. Povedal im, aby zostali tam. Izák šiel s Abrahámom až na horu. Izák niesol drevo, Abrahám niesol nôž a nádobu, v ktorej bolo žeravé uhlie. Izák sa divil že hoci majú aj drevo aj uhlie, nemajú však žiadnu obeť. Abrahám odpovedal, že Boh sa o to postará. Na hore postavil Abrahám oltár z kamenia, naložil drevo. Potom zviazal svojho syna Izáka a položil ho na drevo. Vzal nôž.

V tom okamihu počul Boží hlas, aby neurobil Izákovi nič zlého, že Mu týmto skutkom dokázal, ako Ho naozaj poslúcha a dôveruje Mu. Boh videl, že Abrahám bol ochotný mu dať svojho jediného syna. Keď sa Abrahám porozhliadol, uvidel baránka, ktorý sa zachytil v kríkoch. Rozviazal Izáka a položil zviera na oltár a priniesol Bohu obeť. Potom sa s Izákom vrátili dole.

VIETE...

1. Ako sa volala manželka Abraháma?
2. Ako sa volal Abrahámov synovec?
3. Koľko rokov mal vtedy Abrahám?
4. Ako sa volala krajina kam poslal Hospodin Abraháma?
5. Ako sa volali duby, kde mal Abrahám postavený stan?
6. Čo všetko dali cudzincom na jedenie?
7. Ako sa volal Abrahámov syn?
8. Aké zviera nakoniec Abrahám obetoval Bohu?
9. Ktorého dňa si pripomínáme reformáciu?
10. Akých reformátorov poznáte?

Ivette Kobová, 1. roč.

Dávid Petrec, 2. roč.

Alexandra Maximová, 3. roč.

Šimon Čenčarik, 1. roč.

Dominik Matta, 1. roč.

KALVÍN - ZBOROVÝ LIST

VYDÁVA: REFORMOVANÁ KREŠŤANSKÁ CIRKEV NA SLOVENSKU – CIRKEVNÝ ZBOR MICHALOVCE.

REDAKČNÁ RADA: JURAJ GAJDOŠOCI, JAROSLAV BÁNOCI, JÁN ŠOLTÉS, TIEA SOTÁKOVÁ, ANNA MIKULOVÁ.

ZODPOVEDNÝ REDAKTOR: JÁN ŠOLTÉS, E-MAIL: IXO@CENTRUM.CZ, JANCO.SOLTES@GMAIL.COM

ADRESA REDAKCIE: A. SLÁDKOVIČA 7, 071 01 MICHALOVCE.

INTERNETOVÉ STRÁNKY ZBORU: WWW.KALVIN.SK

TLAČ: SCHMIT-PRESS, S. R. O., HVIEZDOSLAVOVA 26, 071 01 MICHALOVCE.

NEPREDAJNÉ